

ΑΝΩΤΑΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΚΥΠΡΟΥ  
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΕΦΕΣΗ ΑΡ. 39/16

28 Ιουνίου, 2023

ΛΙΑΤΣΟΣ, Π., ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, ΨΑΡΑ-ΜΙΛΤΙΑΔΟΥ, ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ-  
ΑΝΔΡΕΟΥ, ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ, Δ/ΣΤΕΣ

SALAMIS SHIPPING SERVICES LTD

*Εφεσείοντες/Αιτητές*

και

1. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
2. ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, μέσω Επιτροπής  
Προστασίας Ανταγωνισμού

*Εφεσίβλητοι/Καθ'ων η αίτηση*

-----  
Α. Νικολάου για Κ. Τσιρίδης & Σια ΔΕΠΕ, για τους Εφεσείοντες  
Δ. Καλλή (κα) και Κ. Παπαδοπούλου (κα), για τους Εφεσίβλητους  
-----

**ΛΙΑΤΣΟΣ, Π.:** Η απόφαση είναι ομόφωνη και θα δοθεί  
από τη Δικαστή Τ. Ψαρά-Μιλτιάδου.

**Α Π Ο Φ Α Σ Η**

**ΨΑΡΑ-ΜΙΛΤΙΑΔΟΥ, Δ.**: Η παρούσα έφεση αφορά την απόφαση αδελφής μας Δικαστού ημ. 13.7.2016 με την οποία απέρριψε την προσφυγή των Εφεσειόντων και επικύρωσε την επιβολή διοικητικού προστίμου εκ μέρους της Εφεσίβλητης 1 (Εφεσίβλητης) προς τους Εφεσείοντες ποσού €217.721,00 για άρνηση παροχής υπηρεσιών στην καταγγέλλουσα εταιρεία η οποία ασχολείτο με μεταφορές εμπορευμάτων και προσώπων. Συγκεκριμένα, αντικείμενο της καταγγελίας που υποβλήθηκε στην Εφεσίβλητη στις 29.5.2007 αφορούσε κατ'ίσχυρισμόν άρνηση των Εφεσειόντων να μεταφέρουν εμπορεύματα της καταγγέλλουσας εταιρείας, καταχρώμενοι τη δεσπόζουσα θέση που κατείχαν σε συγκεκριμένα δρομολόγια, κατά παράβαση του **Άρθρου 6 του περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου του 2008, Ν.13(Ι)/2008** («ο Νόμος»).

Πρέπει να καταστεί σαφές ευθύς εξ αρχής πως η προσφυγή είχε ως αντικείμενο την απόφαση της Εφεσίβλητης ημερ. 9.1.2013, η οποία αναβίωσε, όπως θα εξηγηθεί πιο κάτω.

Επιβάλλεται μια συνοπτική καταγραφή του ιστορικού της υπόθεσης, με κατάταξη σε κεφάλαια, ώστε να γίνει πιο εύκολα αντιληπτή η όλη εξέλιξη της υπόθεσης.

### Α΄ Η πρώτη διαδικασία

Μετά την καταγγελία, όταν η Εφεσίβλητη αποφάσισε την κατάρτιση Έκθεσης Αιτιάσεων σχετικά με πιθανές παραβιάσεις του Νόμου, κάλεσε πρώτα τους Εφεσείοντες ενώπιον της και στη συνέχεια κάλεσε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη για να διατυπώσουν επ'ακροατηρίω τις θέσεις του. Αυτό έγινε σε διάφορες ημερομηνίες και στις 17.2.2011, η Εφεσίβλητη επιφύλαξε την απόφαση της.

Όμως, πριν την έκδοση της απόφασης, η Υπηρεσία της Επιτροπής ενημέρωσε τους Εφεσείοντες ότι δυνάμει της απόφασης της Πλήρους Ολομέλειας στην *Exxon Mobil Cyprus Ltd v. ΕΠΑ (2011)3 Α.Α.Δ. 449*, ο διορισμός του Προέδρου της Εφεσίβλητης κρίθηκε παράνομος, οπότε θα ενημερώνονταν περαιτέρω για το χειρισμό της υπόθεσης.

### Β΄ Η δεύτερη διαδικασία

Στις 26.1.2012, η Επιτροπή, υπό νέα σύνθεση, έλαβε απόφαση, μεταξύ άλλων, να ανακαλέσει όλες τις πιο πάνω αποφάσεις και να εξετάσει την υπόθεση εξ υπαρχής. Αποφάσισε εκ νέου τη διεξαγωγή έρευνας και αφού τηρήθηκε η σχετική διαδικασία του Νόμου προχώρησε στην κατάρτιση Έκθεσης Αιτιάσεων καλώντας τους Εφεσείοντες και την

καταγγέλλουσα να παραστούν κατά τη συνεδρία ημερ. 10.9.2012. Τα μέρη είχαν στείλει γραπτώς τις θέσεις τους και παρέστησαν σε συνεδρίες. Στις 19.10.2012 ολοκληρώθηκε η ακροαματική διαδικασία.

Στη συνέχεια η Επιτροπή, ενεργώντας δυνάμει του άρθρου 42(2) του Νόμου με σχετική επιστολή της ημερ. 7.12.2012, ενημέρωσε τους Εφεσείοντες για την πρόθεση της να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο, πληροφορώντας τους συγχρόνως και για το δικαίωμα τους να υποβάλουν παραστάσεις εντός της ανατρεπτικής προθεσμίας των 30 ημερών, τις οποίες οι Εφεσείοντες υπέβαλαν με επιστολή τούς ημερ. 7.1.2013.

Καταληκτικά η Επιτροπή, κατά τη συνεδρία της ημερ. 9.1.2013, αφού έλαβε υπόψη της το σύνολο των ενώπιον της στοιχείων, τις γραπτές παραστάσεις των εμπλεκομένων μερών, αποφάσισε ομόφωνα ότι οι Εφεσείοντες παραβίασαν το άρθρο 6(1)(β) και 6(2) του Νόμου.

Στη βάση των πιο πάνω, η Εφεσίβλητη αποφάσισε την επιβολή διοικητικού προστίμου, βάσει του Άρθρου 24(α)(i) τον Νόμου, το οποίο και όρισε σε ποσοστό 1.5% επί του συνολικού κύκλου εργασιών των

Εφεσεϊόντων για το έτος 2007, το οποίο αντιστοιχεί σε ποσό €217.721,00 (Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ημερ. 8.3.2013).

#### Γ' Νέα Μεταβολή Γεγονότων μετά την έκδοση της ως άνω απόφασης

Η Επιτροπή κατά τη συνεδρία της ημερ. 31.1.2014, υπό το φως της γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα ημερ. 16.1.2014, αποφάσισε ομόφωνα να προχωρήσει σε ανάκληση της προσβαλλόμενης απόφασης ημερ. 9.1.2013, λόγω διαπίστωσης «του παράνομου της συγκρότησης της ΕΠΑ κατά τη λήψη της εν λόγω απόφασης», αφού η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με την οποία διορίζονταν τα μέλη της Επιτροπής, δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας σε μεταγενέστερη της λήψης της απόφασης ημερομηνία, με αποτέλεσμα οι αποφάσεις της Επιτροπής μέχρι την ανωτέρω δημοσίευση της απόφασης του Υπουργικού να μην είναι σύννομες, κατά την ως άνω γνωμάτευση. Οι Εφεσεϊόντες ενημερώθηκαν σχετικά.

#### Δ' Η ανάκληση της ανάκλησης

Στις 26.2.2014 η Εφεσίβλητη αποφάσισε την ανάκληση της ανακλητικής απόφασης που είχε ληφθεί στις 31.1.2014 (ανωτέρω) και ενημέρωσε προς τούτο τούς Εφεσεϊόντες στις 28.2.2014. Η νέα απόφαση λήφθηκε

μετά τη λήψη από την Εφεσίβλητη νέας γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα ημερ. 14.2.2014, δυνάμει της **Αντέννα Λτδ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (2013) 3 Α.Α.Δ. 738**, με την οποία κρίθηκε ότι η μη δημοσίευση της απόφασης διορισμού μελών συλλογικού διοικητικού οργάνου στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας δεν επηρεάζει το νόμιμο του διορισμού. Ως εκ τούτου προέκυψε η αναβίωση της απόφασης της Εφεσίβλητης ημερ. 9.1.2013 (η επίδικη απόφαση) με την οποία είχε κριθεί ότι οι Εφεσεύοντες παραβίασαν τα άρθρα 6(1)(β) και 6(2) του Νόμου.

Θα προχωρήσουμε στη συνέχεια στην εξέταση των Λόγων Έφεσης 2-9, αφού σημειώσουμε ότι ο λόγος έφεσης 1 απορρίφθηκε ενόψει της απόσυρσης του. Η απόσυρση προφανώς έγινε ενόψει της απόφασης στις **Εφέσεις κατά απόφασης Διοικητικού Δικαστηρίου 2/16 και 7/16 ΕΠΑ ν. ΑΤΗΚ και Primetel Plc ν. ΑΤΗΚ και ΕΠΑ κ.ά. ημερ. 3.3.2017.**

### Εξέταση του Λόγου Έφεσης 2

Με το δεύτερο λόγο, οι Εφεσεύοντες αναφέρουν πως «εσφαλμένα το πρωτόδικο Δικαστήριο αποφάσισε ότι η ανάκληση της προηγηθείσας ανακλητικής απόφασης ημερ.31.1.2014, ήταν νόμιμη και επιτρεπτή με

βάση τα δεδομένα της παρούσας υπόθεσης και μάλιστα χωρίς να ακουστούν οι Εφεσείοντες».

Στο σημείο αυτό, πρέπει να επισημανθεί πως η ανάκληση της ανακλητικής πράξης δεν αποτελεί την προσβαλλόμενη στο πλαίσιο, της πρωτόδικης διαδικασίας, πράξη αλλά αποτέλεσε αντικείμενο της Προσφυγής αρ.428/14 για την οποία και εξεδόθη από το Διοικητικό Δικαστήριο απόφαση στις 26.1.2018. Η προσφυγή απορρίφθηκε και εκκρεμεί έφεση. Στη προσφυγή αυτή προσβάλλεται συγκεκριμένα η απόφαση της Εφεσίβλητης ημερ. 26.2.2014 (βλ. πιο πάνω). Ακριβώς επειδή διατυπώθηκε ήδη δικανική κρίση και επειδή αντικείμενο της εδώ διαδικασίας αποτελεί η αναβιώσασα απόφαση της Επιτροπής ημ. 9.1.2013, δεν δύναται ο λόγος αυτός να επιτύχει και απορρίπτεται.

### Λόγος Έφεσης 3

Οι Εφεσείοντες θεωρούν πως: «εσφαλμένα το Πρωτόδικο Δικαστήριο απέρριψε τον ισχυρισμό τους ότι υπήρξε καθυστέρηση καταχρηστικά και κατά παραβίαση των κανόνων φυσικής δικαιοσύνης και καλής πίστης, κατά παραβίαση του Άρθρου 30(2) του Συντάγματος με το να αποφασίσει πρωτογενώς (α) ότι ο Νόμος δεν

καθορίζει ρητά κάποια χρονικά όρια για την ολοκλήρωση της έρευνας και την έκδοση απόφασης από την Επιτροπή, (β) ότι «η εξέταση μιας καταγγελίας ενώπιον της Επιτροπής αποτελεί από την φύση της μια χρονοβόρα και επίπονη διαδικασία και δεν μπορεί να συγκριθεί με άλλες διοικητικές διαδικασίες» και (γ) ότι ο μεγάλος όγκος των εγγράφων που κατατέθηκαν και κυρίως δήθεν τα αιτήματα που υπέβαλαν οι διάδικοι για αναβολή της ακροαματικής διαδικασίας και ότι τα μέρη είχαν προσέλθει σε διαβουλεύσεις για εξεύρεση συμβιβαστικής λύσης, συνέβαλαν και/ή δικαιολογούν την όλη καθυστέρηση».

Θεωρούμε πως ούτε ο λόγος αυτός μπορεί να επιτύχει. Είναι ορθή κατ'αρχάς η επισήμανση του πρωτόδικού Δικαστηρίου ότι δεν υπάρχει εκ του Νόμου ταχθείσα προθεσμία για την έρευνα, την εκδίκαση και την έκδοση απόφασης. Ορθή είναι επίσης η παρατήρηση πως αντικειμενικά η όλη διαδικασία εξέτασης μιας τέτοιας καταγγελίας είναι συνήθως ιδιαίτερος επίπονη. Σίγουρα δε, η κάθε περίπτωση κατ'ίσχυρισμού καθυστέρησης, θα πρέπει να υπαχθεί στα δικά της περιστατικά. Το πρωτόδικο Δικαστήριο, εν προκειμένω, έδωσε επαρκείς λόγους για το εύλογο του χρόνου ολοκλήρωσης της διαδικασίας της παρούσας υπόθεσης. Ανέφερε, μεταξύ άλλων, ως αιτία



επιμήκυνσης του χρονικού διαστήματος, τα ίδια τα γεγονότα που καταγράφονται αλλά και τον μεγάλο όγκο εγγράφων που κατατέθηκαν όπως και τα αιτήματα που υπέβαλαν τα μέρη για αναβολές λόγω προσπάθειας συμβιβασμού. Δεν εντοπίζουμε οτιδήποτε μεμπτό στη θεώρηση και αιτιολογία του πρωτόδικου Δικαστηρίου.

Ο λόγος έφεσης 3 απορρίπτεται.

#### Λόγος έφεσης 4

Η πλευρά των Εφεσιόντων θεωρεί πως: «εσφαλμένα το Πρωτόδικο Δικαστήριο αποφάσισε ότι νόμιμα η Εφεσίβλητη μετά την ανάκληση της ανάκλησης, μπορούσε και έκανε χρήση του υλικού του διοικητικού φακέλου, το οποίο είχε συλλεγεί στο πλαίσιο της προηγούμενης διαδικασίας, ενώ είχε άλλη σύνθεση τότε και ενώ συμμετείχε παράνομα ο τότε Πρόεδρος της. Έπρεπε η διαδικασία να αρχίσει εξ υπαρχής, όμως δεν έγινε τούτο.»

Έχουμε διεξέλθει προσεκτικά το φάκελο και τα δεδομένα της υπόθεσης. Κρίνουμε πως ορθά το πρωτόδικο Δικαστήριο αντίκρουσε το εγερθέν θέμα, αποφασίζοντας ότι:

«Θεωρώ ότι νόμιμα η ΕΠΑ έκανε χρήση του υλικού του διοικητικού φακέλου, το οποίο είχε συλλεγεί στο πλαίσιο της προηγούμενης διαδικασίας, η συντριπτική πλειοψηφία των οποίων προέρχονταν από τους αιτητές και τη P&M, (η καταγγέλλουσα) καθώς δεν διαπιστώνεται οτιδήποτε το μεμπτό στον τρόπο που είχε αυτό συλλεγεί. Τα στοιχεία του φακέλου ήταν ήδη δεδομένα και στην κατοχή της Επιτροπής, θα ήταν δε χωρίς έννοια οποιαδήποτε ενέργεια για νέα έρευνα με σκοπό την εξασφάλιση στοιχείων, όπως αποφασίστηκε και στην P. Tofinis Estates Ltd v. Δημοκρατίας (2009) 3 A.A.Δ. 337, 340, όπου η Ολομέλεια υιοθέτησε τα λεχθέντα στην Μπάρτζος κ.α. v. Δημοκρατίας (2009) 3 A.A.Δ. 7:

«Εξετάσαμε τους αντίστοιχους ισχυρισμούς. Έχουμε καταλήξει ότι η παρούσα περίπτωση δεν διαφοροποιείται με οποιοδήποτε τρόπο από την προαναφερθείσα υπόθεση, στην οποία η Ολομέλεια, απορρίπτοντας την έφεση, μεταξύ άλλων, είπε τα ακόλουθα:

«Η εξουσιοδότηση της Εφόρου προς το λειτουργό, όπως αυτή αναφέρεται στην απόφαση στην Προσφυγή 785/2003, ήταν «να ασκεί εκ μέρους μου τις εξουσίες και τα καθήκοντα που ανατίθενται σε μένα από τον Περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμο 246/1990». Ως εκ τούτου, κρίνουμε πως όχι μόνο η επιβολή της φορολογίας έγινε από αναρμόδιο πρόσωπο, αλλά και η διεξαγωγή της έρευνας. Όμως, είναι η κατάληξή μας πως, παρόλο τούτο, τίποτε δεν εμπόδιζε την Έφορο ΦΠΑ να βασισθεί στα ήδη εξασφαλισθέντα πραγματικά δεδομένα, δηλαδή τα βιβλία των εφεσειόντων, το ημερολόγιο, και τα άλλα τεκμήρια που εξασφαλίστηκαν ως αποτέλεσμα της έρευνας. Τα στοιχεία και δεδομένα αυτά ήταν ήδη στην κατοχή της Εφόρου ΦΠΑ, θα ήταν δε χωρίς έννοια οποιαδήποτε ενέργεια για νέα έρευνα με σκοπό την εξασφάλιση στοιχείων.»

Οι οδηγίες για εξ υπαρχής διερεύνηση της καταγγελίας και υποβολής σημειώματος, είχαν δοθεί στην Υπηρεσία, προηγουμένως η Επιτροπή επεσήμανε ότι η Υπηρεσία κατά την έρευνα της μπορεί να κάνει χρήση του υπάρχοντος στο φάκελο υλικού. Συνεπώς η Υπηρεσία ενεργώντας στο πλαίσιο των οδηγιών της Επιτροπής, νόμιμα κατήρτισε το Σημείωμα της. Υπό το φως των ανωτέρω, δεν υπήρξε οτιδήποτε το μεμπτό με την χρήση του υφιστάμενου υλικού του διοικητικού φακέλου από την Επιτροπή κατά την έκδοση της επίδικης απόφασης.

Το μεμπτό περιορίζεται στην κακή συγκρότηση της Επιτροπής ενώ τα στοιχεία κρίσης παραμένουν απρόσβλητα. Σημειώνεται ότι

συντριπτική πλειοψηφία των εγγράφων αυτών προσκομίστηκε από τα ίδια τα μέρη. ΑΗΚ ν. Ευσταθιάδη (2002) 3 Α.Α.Δ. 436, 439».

Σημειώνουμε πως τα λεχθέντα στη **Μπάρτζος**, ανωτέρω, επιβεβαιώθηκαν πιο πρόσφατα με την **A. Demosthenous Motors Agency Ltd ν. Δημοκρατίας, Α.Ε. 50/2011, 12.4.2017.**

Υιοθετούμε ως ορθή την πιο πάνω προσέγγιση και απολύτως συμβατή με τη Νομολογία. Ως αποτέλεσμα απορρίπτουμε το λόγο έφεσης 4.

#### Λόγος Έφεσης 5

Οι Εφεσεύοντες υποστηρίζουν πως: «εσφαλμένα το Πρωτόδικο Δικαστήριο αποφάσισε ότι ο ισχυρισμός των Εφεσειόντων ότι η σύνθεση της Επιτροπής πάσχει επειδή λειτούργησε στην παρουσία μη μελών της κατά παράβαση του Άρθρου 19(4), είναι αόριστος, γιατί δεν διευκρινίζεται σε ποια πρόσωπα αναφέρεται. Κατάσταση που ως θέμα δημόσιας τάξης, μπορούσε να εξεταστεί *ex proprio motu*».

Ρωτήθηκε ο ευπαίδευτος συνήγορος των Εφεσειόντων κατά την ακρόαση που εντοπίζεται δικογραφικά η θέση αυτή και μας υπέδειξε το

λόγο ακυρότητας 20. Μεταφέρουμε αυτούσιο τον λόγο αυτό: «Η προσβαλλόμενη απόφαση λήφθηκε από όργανο το οποίο λόγω της σύνθεσης του, και ή της λειτουργίας του, δεν διασφαλίζει το αμερόληπτο των αποφάσεων του, και/ή είναι αντίθετο με το Νόμο περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού και/ή από το Νόμο 158(Ι)/1999 και/ή τις αρχές της χρηστής διοίκησης και ή αξιοκρατίας. Η σύνθεση των καθ'ων η αίτηση δεν διασφαλίζει το ανεξάρτητο του ως οι πρόνοιες των πιο πάνω Νόμων και/ή ως οι αρχές της ισοπολιτίας και αξιοκρατίας».

Το πρωτόδικο Δικαστήριο ανέφερε πως υπήρξε αοριστία στη θέση αυτή των Εφεσειόντων, αφού δεν διευκρινίζεται σε ποια πρόσωπα αναφέρεται.

Από μια απλή ανάγνωση του πιο πάνω λόγου διαγιγνώσκεται πως δεν αντανakλά τέτοιο προβαλλόμενο λόγο ακυρότητας που να αφορά συγκεκριμένη κακή συγκρότηση λόγω παρουσίας μη μελών της Επιτροπής και δη κατά παράβαση του Άρθρου 19(4) του Νόμου.

Επειδή η αναφορά έπρεπε να γίνει δικογραφικά τουλάχιστον ως προς τη συγκεκριμενοποίηση και εξειδίκευση του ισχυρισμού, σε επίπεδο

γεγονότων, δεν τίθεται θέμα εξέτασης *ex proprio motu* γενικά κακής συγκρότησης, ανεξάρτητα μάλιστα από τις πρόνοιες του Άρθρου 19(4) ανωτέρω. Εάν πάλι ο ισχυρισμός αφορούσε τη συνεδρία ημερ. 26.1.2012 καθίσταται σαφές πως επρόκειτο για προκαταρκτικής φύσεως ζήτημα.

Εν πάση περιπτώσει, η αοριστία και η μη δικογραφική ανταπόκριση του θέματος, οδηγούν στο ότι ορθά το πρωτόδικο δικαστήριο απέρριψε τη θέση. Ομοίως απορρίπτουμε το σχετικό λόγο έφεσης.

#### Λόγος έφεσης 6

Ο λόγος αυτός αφορά στο ότι: «εσφαλμένα κρίθηκε πρωτόδικα ότι οι Εφεσείοντες είχαν πρόσβαση σ' όλα τα έγγραφα του διοικητικού φακέλου, σχετικών εγγράφων και ότι είχαν και/ή ότι έτυχαν μιας καθόλα δίκαιης δίκης, θέτοντας προς υπεράσπιση κάθε τι σχετικό σε κάθε στάδιο της διαδικασίας».

Ούτε ο λόγος έφεσης 6 μπορεί να επιτύχει. Όπως το Συμβούλιο της Επικρατείας στην **Υπόθεση αρ. 2007/13, ημερ.13.2.2013**, έκρινε, ωσαύτως και στην κρινόμενη περίπτωση, δεν καταδείχθηκε βλάβη από

συγκεκριμένη «απουσία εγγράφου». Περαιτέρω ορθή είναι η πρωτόδικη διαπίστωση πως η Επιτροπή ενήργησε σύμφωνα με την υποχρέωση της δυνάμει του Άρθρου 17(9)(α) του Νόμου, κοινοποιώντας την επιστολή 3.9.2007 στους Εφεσείοντες, επιβεβαιώνεται από σχετικό σημείωμα της Υπηρεσίας.

Και ο λόγος αυτός κρίνεται αστήριχτος και απορρίπτεται.

#### Λόγος έφεσης 7

Οι Εφεσείοντες θέτουν στο λόγο αυτό ότι: «εσφαλμένα το πρωτόδικο Δικαστήριο απέρριψε τον ισχυρισμό των Εφεσειόντων ότι η Εφεσίβλητη δεν έλαβε υπόψη κατά πόσον επηρεάζεται το διακοινοτικό εμπόριο τούτο μάλιστα χωρίς να προβεί σε οποιαδήποτε έρευνα επί του θέματος και/ή χωρίς αιτιολογία έκριναν απλώς και αόριστα ότι δήθεν (α) στο πλήρες κείμενο της απόφασης της Επιτροπής (σελίδες 6-9), αναλύεται και αιτιολογείται με σαφήνεια η κατάληξη της για τον καθορισμό της σχετικής αγοράς για τους σκοπούς της εν λόγω έρευνας και (β) με δεδομένο ότι δήθεν δεν αμφισβητήθηκε η δικαιοδοσία και/ή αρμοδιότητα της Εφεσίβλητης, εν τη εννοία του ενδεχόμενου επηρεασμού του διακοινοτικού εμπορίου, (Άρθρα 101 και 102 της Συνθήκης, αντιστοίχως

των άρθρων 3 και 6(1) του Νόμου), δεν νοηματοδοτείται να εξεταστούν περαιτέρω».

Η έννοια του επηρεασμού του διακοινοτικού εμπορίου περιέχεται στα Άρθρα 101 και 102 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν χρειάζεται να λεχθούν πολλά επί του θέματος, αφού είναι σαφές, από τα πιο πάνω άρθρα, πως η συνδρομή του συστατικού στοιχείου του επηρεασμού του διακοινοτικού εμπορίου απαιτείται μόνο για την εφαρμογή ενωσιακών και όχι των εθνικών κανόνων αντιμονοπωλίου. Άλλωστε, έχει δίκαιο η ευπαίδευτη συνήγορος της Δημοκρατίας πως για τον ισχυρισμό αυτό, δεν προβάλλεται και δεν αποδεικνύεται οποιαδήποτε βλάβη των Εφεσειόντων. (Βλ. **Sped-pro S.A. v. Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Υπόθεση T-791/19, 9.2.2022**). Περαιτέρω, τέτοια σαφής συγκεκριμενοποίηση θέσης, όπως παρατηρεί ορθά και το πρωτόδικο Δικαστήριο, δεν υπήρξε. Και ο λόγος αυτός είναι αστήρικτος και απορρίπτεται.

### Λόγος έφεσης 8

Οι Εφεσειοντες θεωρούν πως «εσφαλμένα το Πρωτόδικο Δικαστήριο απέρριψε τους ισχυρισμούς τους ότι η απόφαση της Εφεσίβλητης

έπασχε από έλλειψη δέουσας έρευνας και από πλάνη, ως προς το «πρόσωπο» στο οποίο αφορά η καταγγελία».

Αβάσιμος είναι και αυτός ο λόγος έφεσης. Η έρευνα υπήρξε ενδελεχής και πλήρης. Αυτά δε που αναφέρονται από την πλευρά των Εφεσιόντων για σύγχυση σε σχέση με το πρόσωπο στο οποίο αφορά η καταγγελία λόγω κυρίως των συντομογραφιών που έγιναν, θεωρούμε ότι αδικεί τη διαδικασία αλλά και την πρωτόδικη κρίση. Όπως σημειώνεται πρωτοδίκως:

«Από την ενώπιον της Επιτροπής διαδικασία και όλα τα στοιχεία τα οποία τέθηκαν ενώπιον της, τόσο από την καταγγέλλουσα εταιρεία όσο και από την ίδια την αιτήτρια, αλλά και από όλα τα δεδομένα και τα στοιχεία που βρίσκονται εντός του φακέλου της υπόθεσης, όσο και στο Σημείωμα της Υπηρεσίας, προκύπτει ότι ο συναφής λόγος ακυρότητας δεν ευσταθεί. Στο καταληκτικό μέρος της προσβαλλόμενης απόφασης γίνεται ειδική αναφορά από την Επιτροπή στο κάθε ένα από τα εν λόγω στοιχεία τα οποία καταρρίπτουν το παράπονο της αιτήτριας (περιεχόμενο της καταγγελίας, όροι συνεργασίας των δύο εταιρειών, τιμολόγια των αιτητών προς την καταγγέλλουσα και άλλα συναφή).

Όπως καταγράφεται στη σελίδα 6 της επίδικης απόφασης:

«...Η SALAMIS πρακτορεύει, ως η ίδια αναφέρεται, την αδελφή εταιρεία Salamis Lines Ltd, η οποία διαχειρίζεται τα πλοία που ανήκουν σε άλλες αδελφές εταιρείες. Είναι επίσης κάτοχος σχετικής άδειας για μεταφορά εμπορευμάτων διεθνώς, δηλαδή μεταφέρει εμπορεύματα από και προς την Κύπρο.»

Ο λόγος έφεσης 8 απορρίπτεται.



### Λόγος έφεσης 9

Υποστηρίζουν οι Εφεσείοντες πως: «εσφαλμένα το πρωτόδικο Δικαστήριο απέρριψε τον ισχυρισμό τους ότι υπήρξε πλάνη της Εφεσίβλητης ως προς τον κύκλο εργασιών της και ότι επίσης η επιβολή του ύψους του προστίμου επιβλήθηκε κατά παράβαση της αρχής της αναλογικότητας. Τούτο γιατί αποφάσισε ότι, η Επιτροπή βασίστηκε σε στοιχεία που οι ίδιοι οι Εφεσείοντες προσκόμισαν ότι η Επιτροπή αιτιολόγησε με λεπτομέρεια την απόφαση της για το ύψος του διοικητικού προστίμου που επιβλήθηκε στους Εφεσείοντες».

Θεωρούμε πως ήταν φανερό από τα ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου τεθέντα, πως το επιβληθέν πρόστιμο βασίστηκε σε στοιχεία που οι ίδιοι οι Εφεσείοντες προσκόμισαν. Ρητώς δε, σε σχετική επιστολή τους ημερ. 27.4.2009, οι Εφεσείοντες ανέφεραν ότι ο κύκλος εργασιών τους το 2007 ανήλθε στα €14,514.750. Εκτός αυτού, υπήρξε πλήρης πρόσβαση των Εφεσειόντων στο διοικητικό φάκελο της υπόθεσης και δεν υπήρξε αμφισβήτηση του κύκλου εργασιών τους. Σημειούται περαιτέρω, πως υφίσταται υποχρέωση του διοικουμένου να προσκομίσει στοιχεία προς τη διοίκηση ώστε να δύναται να ενεργήσει κατά το δυνατόν ορθά (βλ. *Σκαρπάρης v. Δημοκρατία (1990)3 Α.Α.Δ. 1004*). Συνεπώς, η επιβολή του προστίμου ήταν ορθή και βεβαίως η

αιτιολογία της πράξης μπορούσε να ενισχυθεί από το περιεχόμενο του διοικητικού φακέλου, (βλ. *Χατζηρούσου ν. Δημοκρατίας (2003)3 Α.Α.Δ. 436*). Συνεπακόλουθα και ο λόγος αυτός απορρίπτεται.

Κατάληξη: Η έφεση απορρίπτεται συλλήβδην, με έξοδα €3,500 εναντίον των Εφεσειόντων.

ΛΙΑΤΣΟΣ, Π.,

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, Δ.

ΨΑΡΑ-ΜΙΛΤΙΑΔΟΥ, Δ.

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ-ΑΝΔΡΕΟΥ, Δ.

ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ, Δ